

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ І ПРАВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Факультету соціології і права

Протокол № 7 від 27 лютого 2017 р.

Голова вченої ради _____ А.А. Мельниченко

М.П.

ПРОГРАМА

додаткового випробування для вступу на освітньо-професійну програму
підготовки бакалавра спеціальності 054 «Соціологія»

Програму рекомендовано кафедрою
Соціології

Протокол № 6 від 30 січня 2017 р.

Завідувач кафедри _____ П.В. Кутуєв

Київ – 2017

ВСТУП

Програма додаткового вступного випробування зі спеціальності «Соціологія» складена у відповідності з навчальним планом підготовки бакалаврів 054 Соціологія, що включає в себе проблемне поле фундаментальних дисциплін підготовки бакалаврів цього напрямку підготовки. Програма складена з урахуванням питань, які вивчаються в межах дисциплін «Соціологія» та «Соціологія організацій та управління».

Метою програми Додаткового вступного випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 054 «Соціологія» (далі – Додаткове вступне випробування) є викладення основних вимог щодо проведення Додаткового вступного випробування в Національному технічному університеті України “Київський політехнічний інститут” імені Ігоря Сікорського, надання вступникам вичерпної інформації стосовно обсягу навчального матеріалу, що виноситься на Додаткове вступне випробування, критеріїв його оцінювання та процедури проведення.

Метою Додаткового вступного випробування є з’ясування рівня знань та вмінь, необхідних вступникам для опанування ними освітньо-професійних програм підготовки бакалавра за спеціальністю 054 «Соціологія».

Завданнями Додаткового вступного випробування є: оцінювання теоретичної підготовки та виявлення базового рівня знань з основних дисциплін програми підготовки за спеціальністю 054 «Соціологія» вступників, які вступають на базі ОКР «молодший спеціаліст» з інших напрямів підготовки (або інших спеціальностей); виявлення рівня їх аналітичних здібностей, вміння узагальнювати теоретичну інформацію; оцінювання спроможності вступників до послідовного, логічного та аргументованого викладення навчального матеріалу та власних думок; визначення здатності застосовувати набуті знання в практичній діяльності.

Дана Програма складається зі Вступу, Основного викладу, в якому викладено повний перелік навчального матеріалу, що виноситься на Додаткове вступне випробування, рекомендованої літератури та Прикінцевих положень, в яких, зокрема, описано критерії оцінювання відповідей вступників та наведено приклад типового екзаменаційного завдання.

Додаткове вступне випробування включає в себе розділи з наступних дисциплін:

- 1) «Соціологія»;
- 2) «Соціологія організацій та управління».

Додаткове вступне випробування проводиться **в письмовій формі** за екзаменаційними завданнями.

Кожне екзаменаційне завдання містить **2 екзаменаційних питання**: з дисциплін, що включені до цієї програми.

Загальна тривалість часу, відведеного вступникам для виконання екзаменаційного завдання, складає **60 хвилин**.

Додаткове вступне випробування складають лише ті вступники на спеціальність 054 Соціологія, які вступають на базі ОКР «молодший спеціаліст» з інших напрямів підготовки, або інших спеціальностей, крім 054 «Соціологія».

Вступник повинен мати уявлення про:

- об'єктивні тенденції суспільного розвитку;
- закономірності функціонування соціальних систем, взаємодію соціальних процесів та їх соціальний зміст;
- основні суспільні процеси на макро- і мікросоціальному рівні;
- взаємозв'язок соціальних процесів з економічними, політичними та культурними процесами;

- володіти знаннями з соціології, вміти аналізувати специфіку соціальних явищ та процесів на різних рівнях соціуму;
- знати соціологічні теорії особистості, механізми регуляції поведінки особи та вміти адаптуватись до соціальних умов, що постійно змінюються;
- вміти аналізувати проблеми організації та управління працею в сучасних умовах трансформації українського суспільства;
- вміти переводити одержувані знання в інноваційні технології, перетворюючи нові знання в конкретні пропозиції, демонструючи гнучкість у застосуванні соціологічних методів дослідження;
- забезпечувати доступ до глобальних джерел знань та володіти сучасними інформаційними технологіями;
- володіти методологічними знаннями, вміти аналізувати, оцінювати і порівнювати дані, отримані в результаті проведення соціологічного дослідження, вміти генерувати та оптимізувати нові рішення;
- володіти навичками проведення соціологічних досліджень на сучасному рівні, давати обґрунтовану інтерпретацію отриманим результатам та вміти використовувати їх на практиці;
- розуміти про вплив рішень, що приймаються, на навколишнє середовище і соціум, мати професійну й етичну відповідальність при виконанні поставлених перед ним завдань.

ОСНОВНИЙ ВИКЛАД:

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ, ЩО ВІНОСИТЬСЯ НА ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Поняття і предмет галузі соціології. Теоретико-методологічні засади соціології як науки. Місце і роль загальної соціологічної теорії серед інших галузей наукового знання. Специфіка соціології в порівнянні з іншими галузями суспільствознавства. Класичні та сучасні соціологічні теорії та підходи. Основні соціологічні теорії XIX-XX ст... Методології та методики соціологічних досліджень. Розробка програми соціологічного дослідження. Етапи проведення соціологічних досліджень. Основні характеристики суспільства як складної системи в якій всі структурні елементи, сфери, інститути, механізми функціонують та розвиваються на основі постійної взаємодії. Структуру суспільства, соціальну стратифікацію, класифікацію соціальних груп. Соціальні класи в соціологічному вимірі, процеси соціальної мобільності в сучасному суспільстві. Проблеми різних верств населення. Бідність як соціальна проблема сучасності. Роль та місце особистості в сучасному соціумі. Особливості процесу соціалізації особистості та фактори, що впливають на неї. Особливості формування статусно-рольового набору особистості. Основні напрями сучасної соціології та перспективи її розвитку. Принципи застосування методів соціологічних досліджень. Суспільство як складна соціальна система та її основні елементи, що знаходяться в постійній взаємодії. Формування соціальних відносин в суспільстві. Особливості формування соціально-психологічного клімату в робочих колективах. Сутність новітніх та застосування інформаційних технологій при навчанні. Сучасні підходи до використання різних методів при проведенні соціологічних дослідженнях. Сучасних

технологій при плануванні і проведенні соціологічних досліджень. Перелік передових засобів комп'ютерної підтримки соціологічних досліджень.

**Екзаменаційні питання з дисципліни «Соціологія»
для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 054
«Соціологія»,
Завдання I (максимум 50 балів)**

1. Охарактеризувати соціологічне знання і його специфіку: єдність історичного досвіду і сучасність.
2. Визначити види соціальних інститутів та їх основні ознаки.
3. Охарактеризувати виховання та освіту як соціальні інститути.
4. Охарактеризувати методи соціології О. Конта. Визначити місце О. Конта в історії соціології.
5. Проаналізувати методологію та основні категорії соціології.
6. Охарактеризувати девіації як соціальне явище та категорію соціологічної теорії.
7. Охарактеризувати особистість у системі соціальних зв'язків. Визначити етапи і агенти соціалізації.
8. Визначити поняття «система», «соціальна система». Охарактеризувати основні риси соціальної системи.
9. Проаналізувати соціальну структуру суспільства, підґрунтя для виділення видів структур.
10. Визначити поняття соціальної групи та їх види.
11. Проаналізувати особливості соціологічного підходу до аналізу груп. Визначити поняття «квазігрупи».
12. Проаналізувати інституціоналізацію як соціальний феномен. Визначити функції соціальних інститутів.
13. Охарактеризувати соціальну мобільність як динамічну складову суспільного життя. Визначити класифікацію, канали, демографічні фактори соціальної мобільності.
14. Проаналізувати соціальну нерівність: історичне та соціальне розуміння.
15. Проаналізувати соціальну стратифікацію та її критерії. Охарактеризувати класи і страти: сучасний соціологічний підхід.
16. Визначити соціальні норми та соціальний контроль у суспільному житті.
17. Охарактеризувати соціальні організації: функціонування, механізм прийняття рішень, комунікації.
18. Розкрити сутність поняття «цінності». Визначити класифікацію цінностей.
19. Охарактеризувати поняття «соціальна взаємодія», «соціальні відносини» та «соціальні зв'язки».
20. Охарактеризувати соціальну стратифікацію: поняття, історичні типи стратифікаційних систем та напрямки їх еволюції.
21. Проаналізувати соціологічні теорії класів. Визначити роль «середнього класу» в сучасному суспільстві.
22. Проаналізувати особливості формування соціально-психологічного клімату в робочих колективах.
23. Охарактеризувати особливості формування громадської думки в сучасному соціумі.
24. Охарактеризувати канали здійснення вертикальної соціальної мобільності за П. Сорокінім.
25. Проаналізувати абсолютну та відносну бідність. Охарактеризувати вимірювання бідності за Л. Гордоном.
26. Розкрити сутність теорії соціального обміну.
27. Розкрити сутність теорії структурного функціоналізму.
28. Розкрити сутність теорії символічного інтеракціонізму.
29. Розкрити сутність теорії соціальної дії М. Вебера.

30. Проаналізуйте статус концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі.

**Екзаменаційні питання з дисциплін «Соціологія організацій та управління»,
для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 054
«Соціологія»**

Завдання II (максимум 50 балів)

1. Яке місце посідає соціологія управління в системі сучасного соціологічного знання? В чому специфіка соціологічного підходу до управління?
2. Що таке соціальне управління? Якими є основні функції соціального управління? Чи вважаєте Ви управління невід'ємним атрибутом соціальних і біологічних систем?
3. Яке місце посідає соціологія управління в системі сучасного соціологічного знання? В чому специфіка соціологічного підходу до управління?
4. В чому полягають переваги та недоліки класичної теорії управління, на Вашу думку? Чому ідеї класичної теорії управління критикувались?
5. Як розвивалась соціологія організації та управління в СРСР?
6. Які завдання та функції покликане виконувати управління? Що являє собою організаційна структура управління? Які ланки та зв'язки виокремлюються в системі управління?
7. Що таке «управлінське рішення»? Чим управлінське рішення відрізняється від рішень у повсякденній діяльності?
8. Які організаційні методи використовуються в соціальному управлінні?
9. Які теоретичні підходи до визначення конфлікту Вам відомі? Які функції виконують конфлікти в суспільному житті? Якими можуть бути причини та масштаби організаційних конфліктів?
10. На що спрямована діяльність по управлінню персоналом в організації? Які етапи включає цей процес?
11. В чому полягає мета інноваційного менеджменту? Які форми підтримки інноваційної діяльності може надавати держава?
12. На що спрямований виробничий менеджмент? Що являє собою «контроль за якістю» як напрямок виробничого менеджменту? В чому полягає сутність сучасної концепції «тотального контролю»?
13. Чи є відмінність між поняттями «управління соціальними процесами» і «соціальне управління», «менеджмент» і «управління»?
14. Якими є особливості соціальних взаємодій та відносин в управлінській діяльності.
15. Що являють собою діагностичні та регулюючі методи управління?
16. Які засоби управління конфліктами в організації Ви знаєте?
17. В чому полягає мета інноваційного менеджменту? Які форми підтримки інноваційної діяльності може надавати держава?
18. Що таке лідерство? Чим поняття «лідерство» відрізняється від поняття «керівництво»? Які функції притаманні лідеру?
19. Навіщо сучасному керівнику володіти культурою ділового спілкування? Назвіть основні принципи етики ділового спілкування.
20. Що включає в себе підготовка до публічного виступу, теле- або радіоінтерв'ю? Чи могли б Ви дати якісь додаткові поради в цьому питанні? Чи звертаєте Ви увагу на мову жестів під час виступу?
21. Як пояснюється механізм поділу на еліту і маси в психологічному підході?
22. Якою є структура та функції еліти?
23. Якими методами управління організацією можна подолати явище відчуження та аномії? Чи взагалі це можливо? Висловіть свої ідеї стосовно цієї проблеми.

24. В чому полягає відмінність між організованим життям в середовищі тварин та людей? Чому люди об'єднуються в організації? Коли і у зв'язку з чим виникають організації?
25. Що таке «карта» та «місія» організації? Наведіть приклади карти та місії якоїсь організації на вибір.
26. В чому полягає сутність організаційного ефекту? Якими є передумови цього явища?
27. Що таке «організаційні патології»? Назвіть конкретні випадки (приклади) організаційної патології.
28. Порівняйте між собою демократичну та авторитарну організаційну культуру.
29. Коли і ким був прийнятий кодекс професійної етики соціолога в Україні? Якими критеріями керувалася Комісія з професійної етики при підготовці Кодексу?
30. Якими є правила публічного виступу, редакційно-видавничої діяльності відповідно до норм Кодексу професійної етики?
31. Що таке соціальна формалізація, формальні, позаформальні та неформальні організаційні структури, формальні та неформальні зв'язки?

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ з дисципліни «Соціологія»

1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / [Пер. з франц.]. – К.: Юніверс, 2004. – 688с.і
2. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2002. – 140с.
3. Кодекс соціолога. [електроний ресурс] режим доступу : <http://www.sau.kiev.ua/codex.html>
4. Козловець Є.А. Соціологія: словник термінів і понять. – К.: Кондор, 2006. – 372с.
5. Кутуев П.В. Концепції розвитку та модернізації в соціологічному дискурсі: еволюція дослідницьких програм. К.: “Сталь”, 2005. 500 с.
Режим доступу:
https://drive.google.com/file/d/0B_AwM9I0LK_yV0JtYWdoMlo4aTc4NIZjZGtYaTl3WXVVT0gw/edit?pli=1
6. Леш С. Соціологія постмодернізму / [Пер. з англ. Ю. Олійник]. – Львів: Кальварія, 2003. – 344с.
7. Піча В.М. Соціологія: Навч. посібник. – К.: “Каравелла”, 1999. – 248с.
8. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження 2-ге видання, доп., Київ, 2007 - 320 с
9. Паниотто В.И. Качество социологической информации. — Киев: Наукова думка, 206 с. 1986
10. Паниотто В.І. Статистичний аналіз соціологічних даних. - У співаві. з В.С. Максименко, Н.М.Харченко. Київ: Видавничий дім «КМ Академія», 2004. – 270 с.
11. Погорілий О.І. Соціологічна думка ХХ ст.: Посібник. – К., 1996. – 224с.
12. Попова І.М. Соціологія: пропедевтичний курс. – К., 1996. – 271с.
13. Ручка А.О., Танчер В.В. Курс історії теоретичної соціології: Навч. посібник. – К., 1995. – 223с.
14. Соціологічна теорія: традиції та сучасність: Навч. посібник / [Ред. А. Ручка]. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2007. – 363с.
15. Соціологія: Навч. посібник / [Ред. С. Макеєв]. – К.: Знання, 2005. – 455с.
16. Соціологія: Підручник для студ. ВНЗ / [Ред. В. Городяненко]. – К.: Академія, 2002. – 560с.
17. Соціологія: Посібник для студ. ВУЗів. / Під ред. Городяненка В.Г. – К., 1999. – 382с.
18. Соціологія: терміни, поняття, персоналії / [Ред. В. Піча]. – К.: Каравела; Львів: Новий Світ-2000, 2002. – 480с.
19. Тьоніс Ф. Спільнота та суспільство / [Пер. з нім. Н. Комарова, О. Погорілий]. – К.: Дух і літера, 2005. – 262с.

20. Черниш Н. Соціологія: Курс лекцій. – Львів: Кальварія, 2004. – 544с.
21. Юрій М.Ф. Соціологія: Підручник. – К.: Кондор, 2007. – 288с.
22. Якуба О.О. Соціологія: Навч. посібник для студ. – Х., 1996. – 192с.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

з дисциплін «Соціологія організацій та управління»

1. Архипова Н. И., Поморцева И.М. Опрос как инструмент оценки лояльности персонала российских вузов (опыт социологического анализа) / Н.И. Архипова, И.М. Поморцева // Социс. – 2014. – №4. – С. 143 – 147.
2. Ашин Г. К. Элитология: история, теория, современность. – М.: МГИМО – Университет, 2010. – 600 с.
3. Ашин Г. К. Проблемы элитного образования в зарубежной социологии / Г. К. Ашин. – Социс. – 2005. – № 2. – С. 87 – 95.
4. Ашин Г. К. Элитный университет в системе элитного образования / Г. К. Ашин. – Журнал социологии и социальной антропологии. – 2008. – № 1. – С. 31 – 49.
5. Бех В.П. Соціальне управління у контексті саморегуляції соціального організму країни. – Запоріжжя: просвіта, 2012. – 571 с.
6. Бикметов Е. Ю. Культура управления как объект социологического познания / Е. Ю. Бикметов. – Социс. – 2014. – № 9. – С. 69 – 72.
7. Брайович А.С. Типы организаций и их структура // Социс. – 1998. - №12. – С.123 – 126.
8. Гвишиани Д. М. Организация и управление. – М.: Изд-во МГТУ им. Н.Э. Баумана, 1998. – 536 с.
9. Грибанова Г. И. Местное самоуправление в 3. Европе: сравнительный анализ политико-социологических аспектов: Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 1998. – 206 с.
10. Єрескова Т.В. Теоретико-методологічні інтерпретації лідерства як соціального явища // Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління: Збірник наукових праць ДонД,УУ. – Донецьк: ДонДУУ, 2012. – С. 144-150.
11. Канджеми Дж. Психология современного лидерства / Дж. Канджеми. – М.: Когито-Центр. – 2006. – 288 с.
12. Етичний кодекс ученого України [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.inem.lviv.ua/wp-content/uploads/2013/03/ekuu.pdf>
13. Єнін М. Н. Еліти і маси в суспільстві Другого Модерну // Вісник Харківського Національного Університету імені В.Н. Каразіна. – Серія: «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». – 2010. – С. 50–55.
14. Єнін М. Н. Паблік рілейшнз у роботі соціолога : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., що навчаються за спец. «Соціологія» / М. Н. Єнін ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шеченка», 2012. – С. 5 - 33.
15. Комаров С.В., Кордон С.И. Организационная патология с точки зрения социолога, менеджера и консультанта по управлению // Социс. – 2000. - №1. – С.44 – 50.
16. Кодекс професійної етики соціолога (Затверджений П'ятим з'їздом Соціологічної асоціації України, 20 травня 2004 року, Київ) [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://www.sau.kiev.ua/codex.html>
17. Кравченко А. И., Тюрина И. О. Социология управления: фундаментальный курс: Учебное пособие для студентов высших учебных заведений. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Академический Проект, 2005. – 1136 с.
18. Лаздовский Б. Б. Основы социологии управления: учебное пособие. – СПб., 2010. – 78 с.
19. Панина Н. Профессиональная этика и социология в Украине (к принятию кодекса профессиональной этики САУ) / Н. Панина // Социология : теория, методы, маркетинг. – 2004. – № 3. – С. 5 – 21.

20. Пригожин А. И. Методы развития организаций. – М.: МЦФЭР, 2003. – 864 с.
21. Решетникова К. Методологические основы квалификации технологий управления организационными конфликтами / К. Решетникова. – Социс. – 2008. – №10.
22. Робота з персоналом організацій : навч. посіб. / За ред. І. П. Руценка. – Харків : Видавництво «Форт», 2013. - 460 с.
23. Серёжкина Е. Теории и политика управления стрессом на рабочем месте во Франции / Е. Серёжкина. – Журнал исследований социальной политики. – 2015. – №1. – С. 158 – 172.
24. Тощенко Ж. Т. Социология управления. Учебник. – М.: Центр социального прогнозирования и маркетинга, 2011. – С. 54 – 118.
25. Франчук И. Ко-брендинг / И. Франчук // ПР-менеджер. – 2012. – № 3. – С. 17 – 26.
26. Фролов С.С. Социология организаций: учеб. для студентов вузов // Режим доступа / <http://www.alleng.ru/d/sociol/soc024.htm>.
27. Холл Р. Х. Организации: структуры, процессы, результаты / Р.Х. Холл. – СПб.: Питер, 2001. – 512 с.
28. Чередниченко И. П., Тельных Н. В. Психология управления / Серия «Учебники для высшей школы». – Ростов н/Д: Феникс, 2004. – С. 46-80.
29. Чупров В.И., Осипова М.А. Социология управления. Теоретические основы: Учебник. – М. : РУДН, 2011. – С. 9 – 26.
30. Шапіро О.О. Конфлікти в управлінні та управління конфліктами // Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління: Збірник наукових праць ДонДУУ. – Донецьк: ДонДУУ, 2012. – С. 249-258.
31. Шевелёв В. Н. Социология управления. Учебное пособие для высшей школы. Ростов н/Д: Феникс, 2004. – С. 240-271.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Приклад типового завдання додаткового вступного випробування

Зразок екзаменаційного завдання

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут»

Імені Ігоря Сікорського

Додаткове вступне випробування при вступі на навчання

Для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю

054 «Соціологія»

Екзаменаційне завдання № 00

1. Охарактеризуйте соціологічне знання і його специфіка: єдність історичного досвіду і сучасність.
2. Що таке «управлінське рішення»? Чим управлінське рішення відрізняється від рішень у повсякденній діяльності?

Затверджено Вченою радою факультету соціології і права протокол № 7 від 27 лютого 2017 р.

Голова

атестаційної комісії _____ Мельниченко А.А.
(підпис) (прізвище, ініціали)

Голова

підкомісії _____ Кутуєв П.В.
(підпис)(прізвище, ініціали)

Під час Додаткового вступного випробування **вступникам забороняється користуватися будь-якою допоміжною літературою (підручниками, посібниками, науково-практичними коментарями, текстами нормативно-правових актів (кодексів, законів та ін.) як в паперовому, так і в електронному вигляді тощо) та будь-якими іншими джерелами інформації (мережею Інтернет тощо), а також технічними засобами.**

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання відповіді вступника враховують повноту та правильність відповіді, а також здатність вступника узагальнювати отримані знання; застосовувати загальні та специфічні наукові методи, принципи та закони на конкретних прикладах; аналізувати, інтерпретувати та оцінювати факти, події, процеси суспільного життя; чітко, послідовно та обгрунтовано аргументувати власну відповідь.

Підсумкова оцінка визначається за результатами комплексної перевірки знань вступників(табл.1.).

Таблиця 1. Рейтинг балів за виконання кожного виду завдання

Вид завдання	Кількість балів, які може отримати вступник
завдання I.	50 балів
завдання II.	50 балів
Всього	100 балів

Рейтинг балів, отриманих за завдання I та II наведено в табл.2.

Таблиця 2. Рейтинг балів, отриманих за виконання завдання I та II

Кількість балів за завдання	Обгрунтування
50-45 балів	виставляється, якщо відповідь на питання повна, чітка, лаконічна, по суті поставленого питання. Вступник демонструє вичерпне знання навчального матеріалу в заданому обсязі, високий рівень умінь та навичок, що передбачає правильне та точне використання соціологічної термінології. Вступник детально роз'яснює поняття та їхні ознаки з наведенням у необхідних випадках класифікацій та прикладів,вміє послідовно аргументувати власну відповідь, логічно структурувати матеріал, вірно та обгрунтовано приймає рішення в різних ситуаціях.
	виставляється, якщо відповідь на питання досить повна, чітка, послідовна, по суті поставленого питання. Вступник демонструє повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь та навичок, що передбачає правильне та точне

44-39 балів	використання соціологічної термінології. Вступник роз'яснює поняття та їхні ознаки з наведенням класифікацій та прикладів у необхідних випадках, вміє обґрунтовано та послідовно викладати матеріал, але має певні труднощі в формулюванні термінів та понять, зокрема, допускає несуттєві неточності при відповіді (наприклад, у формулюванні висловлювань, роз'ясненні термінів та понять або щодо об'єму необхідного навчального матеріалу, без наведення прикладів або класифікацій в окремих випадках), допускає виправлення та/або закреслення.
38-33 балів	виставляється, якщо відповідь на питання в цілому чітка, послідовна, по суті поставленого питання, вступник демонструє достатньо повні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, вміє в більшості випадків вірно та обґрунтовано приймати рішення в різних ситуаціях, але має певні труднощі в формулюванні термінів та понять, зокрема, допускає неточності при відповіді (наприклад, у формулюванні висловлювань, роз'ясненні термінів та понять або недостатній об'єм навчального матеріалу, без наведення прикладів або класифікацій в необхідних випадках), допускає виправлення та/або закреслення.
32-27 балів	виставляється, якщо відповідь на питання неповна, не достатньо чітка. Вступник засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає суттєві неточності в формулюванні термінів та понять, використовує наявні знання переважно для вирішення стандартних задач, зокрема, відповідь ґрунтується на загальних висловлюваннях без пояснення сутності понять, містить досить істотні помилки, що свідчить про поверхневе знання навчального матеріалу.
26-21 балів	виставляється, якщо відповідь на питання неповна, нечітка, поверхнева. Вступник частково засвоїв основний теоретичний матеріал, допускає істотні неточності в формулюванні термінів та понять, вміє використовувати наявні знання переважно для вирішення стандартних задач, зокрема, відповідь ґрунтується на загальних висловлюваннях, без пояснення сутності понять, містить істотні помилки, що свідчить про дуже поверхневе знання навчального матеріалу.
1-20 балів	виставляється, якщо відповідь на питання неправильна, помилкова, не відповідає змісту питання. Вступник демонструє повне незнання відповідного навчального матеріалу та нездатність застосовувати знання на практиці.
0 балів	виставляється, якщо відповідь на питання відсутня.

При перевірці роботи кожного вступника спочатку перевіряється та оцінюється за наведеною вище шкалою відповідь за кожне з двох питань екзаменаційного білета.

Загальна оцінка за Додаткове вступне випробування визначається **за сумою балів за два питання** екзаменаційного білета за формулою:

$$Оц_{(Заг)} = Оц_{(соц)} + Оц_{(соп)}, \text{ де:}$$

$Оц_{(Заг)}$ – загальна оцінка (максимум 100 балів);

Оц(соц) – оцінка з дисципліни «Соціологія» (максимум 50 балів);

Оц(соп) – оцінка з дисципліни «Соціологія організацій та управління» (максимум 50 балів)

**Таблиця переведення суми набраних балів Оц(Заг)
в оцінки ECTS та традиційні оцінки:**

Сума набраних балів	Оцінка ECTS	Залік
95 – 100	A – відмінно	зараховано
85 – 94	B – дуже добре	зараховано
75 – 84	C – добре	зараховано
65 – 74	D – задовільно	зараховано
60 – 64	E – достатньо	зараховано
0 – 59	Fx – незадовільно	незараховано

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ

Кутуєв П.В. д.соц.н., професор, зав. кафедри соціології;

Пиголенко І.В. к.ф.н., доцент кафедри соціології;

Єнін М.Н. к.соц.н., доцент кафедри соціології;

Коржов Г.О. к.соц.н. доцент каф. соціології;

Якубін О.Л. к.політ.н. ст. викладач каф. соціології.